

**ODESSA POLYTECHNIC NATIONAL UNIVERSITY,
INSTITUTE OF PUBLIC SERVICE AND ADMINISTRATION**

**UNIVERSITY OF ECONOMICS IN BRATISLAVA
FACULTY OF INTERNATIONAL RELATIONS, SLOVAKIA**

**ALEXANDER DUBCEK UNIVERSITY IN TRENCIN
DEPARTMENT OF POLITICAL SCIENCE, SLOVAKIA**

Emergency Office by akno e.V.

SCIENCE AT RISK EMERGENCY OFFICE BY AKNO E.V.

**ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТІЙКОСТІ СИСТЕМИ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ
ТА УПРАВЛІННЯ В УМОВАХ СПЕЦІАЛЬНИХ АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВИХ
РЕЖИМІВ ТА ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ**

**Providing sustainability of public authority and administration systems in the conditions
of special governance modes and recovery of Ukraine**

*Матеріали
Міжнародної науково-практичної конференції*

17 травня 2024 року

Одеса
2024

Оргкомітет конференції

Іжа М.М.	голова, директор ІПСУ, професор кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій
Попов М.П.	заступник голови, заступник директора ІПСУ, професор кафедри публічного управління та регіоналістики
Ємельянова О.М.	секретар, провідний фахівець ЛООПДН
Члени оргкомітету	
Карпенко Л.М.	професор кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій
Колісніченко Н.М.	завідувач кафедри соціально-гуманітарних наук
Красностанов Н.Е.	завідувач кафедри менеджменту, фінансів і бізнес-технологій
Марущак В.П.	завідувач кафедри державознавства, права та європейської інтеграції
Пахомова Т.І.	завідувач кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій
Приходченко Л.Л.	завідувач кафедри публічного управління та регіоналістики
Домашевська К.О.	аспірантка 1 курсу, спеціальність «Публічне управління та адміністрування»
Пазичук А.С.	студент 1 курсу магістратури, спеціальність «Публічне управління та адміністрування»
Проноза О.О.	студент 1 курсу магістратури, спеціальність «Менеджмент»
Тітаренко Я.О.	студентка 1 курсу магістратури, спеціальність «Національна безпека (за окремими сферами забезпечення і видами діяльності)»
Baleha Andrianna	Ing., PhD., University of Economics in Bratislava (SK)
Bocková Lucia	JUDr., PhD. University of Economics in Bratislava (SK)
Dziura Boris	Ing., PhD., University of Economics in Bratislava (SK)
Marián Bušša	Mgr., PhD. Alexander Dubček University in Trenčín (SK)

Редакційна колегія збірника матеріалів конференції – Рецензети (Reviewers)

Іжа М.М.	голова, директор ІПСУ, професор кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій, доктор політичних наук, професор, (Одеська політехніка)
Попов М.П.	заступник голови, заступник директора ІПСУ, професор кафедри публічного управління та регіоналістики, кандидат наук з державного управління, професор (Одеська політехніка)
Воронов О.І.	професор кафедри соціально-гуманітарних наук, доктор наук з державного управління, доцент (Одеська політехніка)
Карпенко Л.М.	професор кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій, доктор економічних наук, професор (Одеська політехніка)
Князева О.В.	доцент кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій, кандидат соціологічних наук, доцент (Одеська політехніка)
Комаровський І.В.	старший викладач кафедри менеджменту, фінансів та бізнес-технологій, доктор філософії за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» (Одеська політехніка)
Матвєєнко І.В.	доцент кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій, кандидат наук з державного управління, доцент (Одеська політехніка)

Пахомова Т.І.	завідувач кафедри місцевого самоврядування та розвитку територій, доктор наук з державного управління, професор (Одеська політехніка)
Саханенко С.Є.	професор кафедри публічного управління та регіоналістики, доктор наук з державного управління, професор (Одеська політехніка)
Сліпенюк В.В.	доцент кафедри державознавства, права та європейської інтеграції, доктор філософії зі спеціальністю «Право» (Одеська політехніка)
Augustín Michael	Mgr., PhD., MPA. University of Economics in Bratislava (SK)
Brocková Katarína	Dr. habil., JUDr., Ing., LL.M, PhD. University of Economics in Bratislava (SK)
Čech Ľubomír	doc., PhDr., CSc. University of Economics in Bratislava (SK)
Grešš Martin	doc. Ing., PhD. University of Economics in Bratislava (SK)
Janas Karol	doc. PhDr. et PaedR., Phd., DrSc. Alexander Dubček University in Trenčín (SK)
Kucharčík Rudolf	Dean of the Faculty of International Relations, doc. PhDr., PhD. University of Economics in Bratislava (SK)
Kunychka Mykhaylo	Ing., PhD. University of Economics in Bratislava (SK)
Lipková Ľudmila	Dr. h. c. prof. Ing., CSc. Alexander Dubček University in Trenčín (SK)
Raneta Leonid	Ing., PhD. University of Economics in Bratislava (SK)
Struhár Pavol	Mgr., PhD. Alexander Dubček University in Trenčín (SK)
Zubro Tetyana	Mgr., PhD. University of Economics in Bratislava (SK)

3 12

Забезпечення стійкості системи публічної влади та управління в умовах спеціальних адміністративно-правових режимів та відновлення України : матеріали Міжнар. наук.наук.-практ. конф. 17 травня 2024 р. Одеса : Одеська політехніка. 2024. 657 с.

ISBN 978-80-225-5151-9

© Інститут публічної служби та управління
© Одеська політехніка, 2024

привертають більше уваги громадськості до проблем охорони здоров'я, які вони вирішують [2].

Отже, партнерство у більшості країн світу розглядається як основа для запровадження інновацій в сфері охорони здоров'я. Побудова взаємовідносин між зацікавленими сторонами здійснюється на основі стратегічних переваг у різних контекстах. В процесі запровадження інновації в сфері охорони здоров'я партнерство розглядається як підґрунтя для мобілізації ресурсів (в т.ч. фінансових), які призводять до покращення результатів. Виокремлено загальну класифікацію типів партнерств, зокрема: партнерства технічної допомоги; партнерства, що зосереджені на дослідженнях і розробках; адвокаційне партнерство тощо. Основними видами партнерства є: мережева модель, міжвідомча робоча модель, реферальна модель, модель консорціуму. Глобальні партнерства в сфері охорони здоров'я, створені для оптимізації зусиль у секторі охорони здоров'я та реагування на виклики, в тому числі при запровадженні інновацій.

Список літератури

1. Abeykoon P. Partnerships in Health Development. *Journal of Health Management*. Vol. 23. Iss. 1. 2021. URL: <https://doi.org/10.1177/0972063421995007>
2. Collaborating centres. *World Health Organisation*. URL: <https://www.who.int/europe/about-us/partnerships/partners/collaborating-centres>
3. Global health partnerships. *World Health Organisation*. URL: <https://www.who.int/europe/about-us/partnerships/partners/global-health-partnerships>
4. Ji X., Gao L., Liu H., He S., Zhu B., Chow C., Chen J., Lu Z., Li L. Does public health policy quality foster state innovation capacity? Evidence from a global panel data. *Front Public Health*. Vol. 10. 2022. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC9686444/>
5. Oh A., Abazeed A., Chambers D. Policy Implementation Science to Advance Population Health: The Potential for Learning Health Policy Systems. *Front Public Health*. Vol. 9. 2021. URL: <https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pmc/articles/PMC8247928>
6. Partnerships. *World Health Organisation*. URL: <https://www.who.int/about/collaboration/partnerships>

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТНО-ГРАНТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО БІЗНЕСУ

Савишен Ярослав Олександрович

здобувач наукового ступеня доктор філософії

Науковий керівник:

Климчук Олександр Васильович

д.е.н., професор,

професор кафедри публічного управління та адміністрування

Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського

м. Вінниця, Україна

У сучасному світі, де глобалізація та технологічний прогрес диктують нові економічні й управлінські правила, роль малого та середнього бізнесу стає все більш значущою. Малий та середній бізнес не лише створює нові робочі місця, стимулюючи економічне зростання та добробут країни, але й відіграє важливу роль у диверсифікації національної економіки, генеруючи інновації та сприяючи зростанню конкурентоспроможності. Досить важливу роль малий та середній бізнес відіграватиме у контексті післявоєнної відбудови України. Його відновлення та стійкий розвиток стануть ключовими факторами економічного відновлення та побудови процвітаючої демократичної

держави в ринкових умовах господарювання. Державна підтримка малого та середнього бізнесу є одним із найважливіших факторів, які сприяють його успішному функціонуванню і розвитку. При цьому одним із найефективніших інструментів такої підтримки є розширення напрямів проєктно-грантової діяльності.

Запровадження сучасних інновацій формувє сприятливі умови для ефективного функціонування різних суб'єктів господарювання (підприємство, галузь, регіон, держава), що забезпечує зростання добробуту суспільства та планування максимально виважених шляхів здійснення реформування відповідно до прогресивних світових тенденцій [3, с. 106–107]. Тому у світлі вищезгаданих викликів і потреб сучасного бізнесу, роль держави як головного регулятора фінансового ринку стає надзвичайно важливою. Для України ці проблеми є вкрай актуальними, і в цьому контексті державне управління має відіграти ключову роль щодо створення сприятливих умов для розвитку господарської діяльності на всіх рівнях управлінської діяльності, зокрема у сфері малого та середнього бізнесу.

Як засвідчують статистичні дані, станом на 31.12.2022 р. в Україні діяли 1 732 508 суб'єктів господарювання. За останні десять років ця чисельність збільшилася на 104 387 одиниць, або 0,6 %. З загальної кількості найбільшу питому вагу складають суб'єкти середнього та малого підприємництва. На кінець року їхня питома вага становила 0,87 % (15 037 од.) і 99,10 % (1 716 977 од.) відповідно. Відтак, на великі суб'єкти господарювання приходить лише 0,03 % (494 од.) від їхньої загальної сукупності [1]. Найбільша кількість суб'єктів малого та середнього бізнесу здійснювали свою діяльність у сфері оптової та роздрібної торгівлі, а також ремонті транспортних засобів і мотоциклів. У 2022 р. таких суб'єктів господарювання було 661 005 одиниць, що складає 38,16 % від їхньої загальної кількості. На другому місці за кількістю діючих суб'єктів малого та середнього бізнесу була сфера інформації та телекомунікацій із кількістю 295 905 суб'єктів (17,08 %), а на третьому – сфера професійної, наукової та технічної діяльності – 137 403 суб'єкти (7,93 %) [1].

Не зважаючи на менші масштаби діяльності, порівняно з великим підприємництвом, суб'єкти малого та середнього бізнесу виконують вагомий роль в становленні та розвитку вітчизняної економіки. У 2022 р. на усіх діючих суб'єктах господарювання були працевлаштовані 5 984 414 працівників. З них 22,89 %, а саме 1 369 924 особи, що працювали на великих суб'єктах господарювання, 2 608 536 працівники, або 43,59 % – на середніх і 2 005 954 працівники – на малих підприємствах [2]. Отже, діюче мале та середнє підприємництво в сукупності забезпечували робочими місцями 77,11 % працівників.

Загалом можемо констатувати той факт, що попит на робочу силу наразі значно перевищує її пропозицію, а тому держава не здатна забезпечити усіх робочими місцями. Для врегулювання та стабілізації ситуації на ринку праці, а також забезпечення необхідної кількості робочих місць уряд запровадив уже напрацьовану схему. Так, проєкт Міністерства економіки України “єРобота” передбачає надання грантів у розмірі до 250 тис. грн. на розвиток підприємництва, включаючи 6 грантових програм, зокрема: мікрогранти для створення власного бізнесу; гранти для розвитку переробного підприємства; державне фінансування закладення садів та розвиток тепличного господарства; грант на реалізацію стартапів; кошти на навчання ІТ-спеціальностям [7, с. 67–68]. В умовах воєнного часу відновлення активності бізнесу є ключовим завданням для української економіки. Завдяки впровадженню нової економічної політики воєнного часу, що включає програму релокації підприємств, державне замовлення, дерегуляцію, податкові пільги, безвідсоткові кредити та програму “єПідтримка”, український бізнес отримує значну підтримку [5, с. 9].

Відтак, важливою складовою державної підтримки є грантова діяльність. Гранти надають підприємствам не лише фінансування, але й можливість реалізувати інноваційні проєкти, вийти на нові ринки та стимулювати економічне зростання. Синергія державної політики та грантової підтримки створює сприятливі умови для відновлення та розвитку українського бізнесу. Це надає можливість українським підприємцям не лише подолати наслідки війни, але й стати більш стійкими та конкурентоспроможними на світовому ринку. Ця форма підтримки передбачає ретельний аналіз економічних та соціальних факторів, які

впливають на суб'єкти малого та середнього бізнесу, а також розробку комплексної стратегії фінансової підтримки, що відповідає їхнім потребам та можливостям.

Сьогодні грантову підтримку бізнесу та іншим цільовим групам надає широке коло грантодавців, що виступають суб'єктами грантової діяльності, серед яких для України вагомому роль відіграють міжнародні донори. Гранти від міжнародних донорів Україна отримує з проголошенням незалежності. З 1991 р. увага приділялася розбудові інфраструктури в Україні та наближення її до європейських стандартів. Після 1997 р. акцент змістився на проведення правових і структурних реформ, демократизації суспільства, забезпечення сталого зростання, підвищення рівня й поліпшення умов життя людей у регіонах, підтримки екологічної та ядерної безпеки, відродження культури, духовності. З 2014 р. з'являються гранти для підтримки євроінтеграційних процесів, активізації та розвитку громадянського суспільства, впровадження реформ із децентралізації. Від лютого 2022 р., з початку повномасштабної війни росії проти України, міжнародні, національні та регіональні фонди та програми спрямовують масштабну фінансову підтримку у вигляді грантів на відновлення нашої держави, інфраструктури, відбудову країни та допомогу всім, хто постраждав від війни [6, с. 63].

Загалом під час прийняття управлінських рішень у бізнесовій діяльності, вони мають відповідати відповідним принципам: наукова обґрунтованість, компетентність, своєчасність, повнота змісту, гнучкість та гомеостатичність, що здатні забезпечити отримання синергетичного ефекту [4, с. 80–81]. Аналіз останніх тенденцій у цій сфері свідчить про низку важливих зрушень, які мають значний вплив на грантовий ландшафт країни, а саме:

1. Зростання обсягів грантового фінансування: спостерігається значне збільшення обсягів державних грантових програм, спрямованих на підтримку малого та середнього бізнесу (МСБ), інноваційних проєктів, розвитку регіонів та інших пріоритетних напрямів. Окрім того, Україна отримує суттєву міжнародну грантову допомогу, що розширює можливості для фінансування різноманітних ініціатив.

2. Розширення кола суб'єктів грантової підтримки: держава прагне зробити грантові ресурси доступними для ширшого кола потенційних бенефіціарів. З'являються нові цільові програми, спрямовані на підтримку окремих галузей або сфер діяльності, що свідчить про диференційований підхід до розвитку різних секторів економіки.

3. Спрощення процедур отримання грантів. Розуміючи складність бюрократичних процедур, що раніше існували, держава активно працює над їх спрощенням. Впроваджуються онлайн-платформи для подання заявок, зменшується кількість необхідних документів, а критерії відбору грантоотримувачів стають більш чіткими та прозорими. Це робить процес отримання грантів доступнішим та зрозумілішим для потенційних учасників.

4. Підвищення рівня підзвітності та контролю: зростає увага до ефективності використання грантових коштів, запроваджуються жорсткіші вимоги до звітності, механізми моніторингу та аудиту проєктів, а грантоотримувачі несуть більшу відповідальність за нецільове використання коштів.

5. Розвиток конкурентного середовища: зростає кількість державних та недержавних грантодавців, що стимулює конкуренцію за кращі проєкти, запроваджуються конкурентні процедури відбору, що підвищує загальну якість та ефективність грантових програм.

6. Використання сучасних інформаційних технологій: впроваджуються онлайн-платформи для подання заявок, моніторингу та оцінювання проєктів, використовується електронний документообіг, а системи аналітики даних оцінює ефективність таких програм.

7. Співпраця з міжнародними партнерами: Україна активно бере участь у міжнародних програмах грантової підтримки, що сприяє гармонізації української грантової системи з міжнародними стандартами та практиками.

8. Підвищення обізнаності: державою проводяться інформаційні кампанії, організовуються семінари, створюються онлайн-ресурси з детальною інформацією про гранти та надається консультаційна допомога.

9. Зростання ролі державно-приватного партнерства: розвиваються інноваційні механізми державно-приватного партнерства, що дозволяє акумулювати більше ресурсів та збільшити масштаби підтримки пріоритетних напрямків.

10. Фокус на результатах та впливі: оцінка ефективності грантових програм більше не є формальністю. Впроваджується система чітких індикаторів та показників, що дозволяє оцінити реальний вплив проєктів на розвиток національної економіки, суспільства та держави загалом. Підтримка надається тим ініціативам, які мають найбільший потенціал для позитивних змін на різних рівнях державного управління. Це забезпечує прозорість та підзвітність у сфері грантової діяльності та спрямовує її на досягнення конкретних цілей.

Отож, державне управління проєктно-грантовою діяльністю в Україні демонструє позитивні тенденції розвитку. Зростання обсягів фінансування, розширення кола учасників, спрощення процедур та підвищення рівня контролю створюють сприятливе середовище для реалізації інноваційних проєктів. Активне використання грантових ресурсів малим і середнім бізнесом, науковими установами та громадськими організаціями стане потужним рушієм прогресу та дозволить економіці України успішно подолати сучасні виклики.

Список літератури

1. Кількість діючих суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва за видами економічної діяльності у 2010–2022 рр. Національний банк України: веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>

2. Кількість найманих працівників у суб'єктів великого, середнього, малого та мікропідприємництва за видами економічної діяльності у 2010–2022 рр. Національний банк України: веб-сайт. URL: <https://www.ukrstat.gov.ua/>.

3. Климчук О.В. Сучасні тенденції державного управління інноваційною діяльністю в Україні. *Імперативи економічного зростання в контексті реалізації глобальних цілей сталого розвитку*: тези доповідей III Міжн. наук.-практ. Інтернет-конференції. Том 1. Київ: КНУТД, 2022. С. 106–109.

4. Климчук О.В. Сучасні тренди та глобалізаційні виміри управління інформаційними технологіями і системами в Україні. *Економіка і організація управління*. 2021. № 1 (41). С. 72–85. DOI: <https://doi.org/10.31558/2307-2318.2021.1.7>.

5. Климчук О.В. Управління економічною системою України у воєнний період. *Менеджмент в умовах війни*: збірник матеріалів круглого столу. Вінниця, 2023. С. 6–10.

6. Кобеля-Звір М.Я. Суб'єкти та об'єкти грантової діяльності. *Проблеми системного підходу в економіці*. 2023. Вип. № 4 (93). С. 62–67.

7. Самборська О.Ю., Климчук О.В. Негативний вплив війни на зайнятість та доходи українців. *Інноваційна економіка*. 2023. №3 (95). С. 63–69. DOI: 10.37332/2309-1533.2023.3.8.

ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОСТ ВОЄННОГО ПЕРІОДУ

Саркісов Ігор Радикович

аспірант кафедри соціально-гуманітарних наук
Національний університет «Одеська політехніка»
м. Одеса, Україна

Транспортна інфраструктура є однією з фундаментальних галузей економіки будь-якої країни і відіграє ключову роль у забезпеченні руху товарів, послуг, людей та військової техніки. Зруйнування транспортної інфраструктури призводить до перешкод у постачанні

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ПРОЄКТНО-ГРАНТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ МАЛОГО ТА СЕРЕДЬНОГО БІЗНЕСУ	134
Савишен Ярослав Олександрович Климчук Олександр Васильович	
ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ТРАНСПОРТНОЇ ІНФРАСТРУКТУРИ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ПОСТ ВОЄННОГО ПЕРІОДУ	137
Саркісов Ігор Радикович	
ЛІДЕРСТВО ЯК ОСНОВА ЗАПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙ В ДЕРЖАВНОМУ СЕКТОРІ: ТЕОРЕТИКО-ПРИКЛАДНИЙ АСПЕКТ	140
Сітніков Олександр Олександрович	
ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ПОБУДОВИ ПАРТНЕРСТВА МІЖ ГРОМАДАМИ	143
Смачний Віталій Валерійович	
СУЧАСНІ МЕТОДИ ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІД ЧАС ВОЄННОГО СТАНУ	145
Собко Лілія Вікторівна	
ЕФЕКТИВНІСТЬ КРАУДТЕХНОЛОГІЙ В ОРГАНАХ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ	149
Соколік Лариса Олексіївна Піроженко Наталія Вікторівна	
СУЧАСНІ ВИКЛИКИ В ГАЛУЗІ КІБЕРБЕЗПЕКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	151
Хромова Юлія Олександрівна	

ДИСКУСІЙНИЙ МАЙДАНЧИК 3

CURRENT ISSUES OF THE INTERNATIONAL POLITICS, ECONOMY AND LAW	155
STRENGTHENING TIES: THE ARMENIA-INDIA PARTNERSHIP IN LIGHT OF RECENT DEVELOPMENT	155
Michael Augustín	
INVESTMENT PROJECTION OF TERRITORIAL DEVELOPMENT IN THE CONDITIONS OF RECOVERY OF UKRAINE	163
Anatolii Akhlamov Vladimir Kotomin	
SOME ASPECTS OF THE DEVELOPMENT OF "GREEN" ENERGY IN EUROPEAN COUNTRIES	166
Andrei Damascan	
ISRAELI-PALESTINIAN CONFLICT – HISTORY AND CURRENT STATUS	172
Andrej Pupik Karol Janas	
BRAZIL: “A REVIVED JAGUAR” IN THE STOCK MARKET?	175
Barbora Janubová	
CONCEPTUAL PRINCIPLES OF PUBLIC ADMINISTRATION DIGITALIZATION: INTERNATIONAL PRACTICE	179
Brocková Katarína Zinchenko Dmytro Oleksandrovich	
CONCEPTUAL PRINCIPLES OF STATE REGULATION OF THE COUNTRY’S INVESTMENT SECURITY	182
Dmitry Popovich Oleg Burdeinyi	